

12. Jeszcze jedno zachodzi pytanie, czy i jaką miał autor na oku przy pisaniu swóej rozprawy tendencyą? Sienkiewicz w Wołodyjowskim przedstawił kompletnego bohatera w guście prawie klasycznym; wojownika który nie tylko że swój obowiązek nader aszczytnie spełnił, ale ponadto dobrowolnie zagrzebał się pod gruzami powierzonego posterunku — prawdziwy „Hektor Kamieński“

Historya — jak wykazuje p. Sternal odziera p. Wołodyjowskiego z téj idealnéj szaty w jaką ubrał go Sienkiewicz; żelny był to żołnierz, ale daleki od tego, ażeby — niewiedzieć prawda dlaczego — zagrzebać się pod gruzami zdobytego przez i eprzyjaciela zamku. Dlaczego Sienkiewicz wyidealizował postać s ego bohatera — wiemy dobrze; wie także autor „Oblężenia“ — co chciał korzystnie przedstawić butną szlachtę polską (t. 42 — 43). Historya Wołodyjowskiego przeoczy takiemu wyidealizowaniu szlachty przeoczy mu wrzescie cały szereg faktów ziejowych, a zrzuć p. Sternal twierdzi stanowczo, że: „Wiele bardzo wiele zyskała na tém (wyidealizowaniu Wołodyjowskiego) tendencya autora trzech powieści idealizująco szlachtę ale przewszystkiém zyskał czytelnik (str. 43.) Czy na afodzie? — to za mało — a więc także na tendencyi; takie jest zapatrywanie autora „Oblężenia“. Czy słuszno — nie będziemy odpowiadać p. Sternalowi wprost, odwołamy się tylko doń jako do historyka; a cóż na to powie literatura — tyle chyba, że powyiszi pisarz historyk nie powinien idealizować tego co nie est idealne w historyi.

Kazmierz Józef Gorzycki.